

Youp van 't Hek

*Bacteriën moeten
ook leven*

2008

Uitgeverij Thomas Rap
Amsterdam

Voor mijn neef Benjamin

Voorwoord

Is de column nou mijn hobby, mijn werk of is het mijn maatschappelijke plicht? In overmoedige en zware buien denk ik wel eens het laatste, maar het is natuurlijk gewoon het eerste en het tweede. Hobby en werk. Wat het inhoudelijk is? Vrolijk terugkijken op de week en alles wat me iets te ijdel, dom of hebzuchtig was afstraffen. Iemand vrolijk op zijn of haar nummer zetten. Is leuk om te doen. Wanneer ik zelf tevreden ben? Nooit. Soms een beetje als ik via via hoor dat het slachtoffer een tijdje jeuk had.

Ooit ontmoette ik na een voorstelling een bekend politicus, die mij vertelde dat hij jaren geleden van een bepaalde column van mij veel last had gehad.

‘Dat was ook de bedoeling,’ kon ik de man oprecht meedelen en dat meende ik ook. Buiten de grap wil je natuurlijk wel degelijk iets vertellen, raken, losmaken. Opeens kreeg ik na de bekentenis van de politicus nog meer lol in het schrijven. Maar of dit nou mijn motief is? Eerlijk gezegd weet ik het niet zo goed.

Toen ik vier jaar geleden vijftig werd sprak Johan

Cruiff mij op een feestelijke bijeenkomst via een videoscherm toe. Hij feliciteerde me met mijn verjaardag en zei dat ik een handig mannetje was. ‘Iedereen voor lul zetten en daarmee je zakken vullen. Dan heb je het toch slim gedaan,’ waren zijn wijze woorden, die al mijn vrienden hard aan het lachen maakten. Ik moest ook lachen. Toen en nu nog steeds. Ik wens u veel plezier met het lezen van mijn *maatschappelijke plicht!*

Amsterdam, najaar 2008

Youp van 't Hek

AdiJos

Bij ons komt op donderdag de vuilnismaan. Meestal om een uur of negen 's ochtends. Afgelopen donderdag was hij er al om zeven uur. De helft van de gracht had zijn vuilniszakken toen nog niet buitengezet en op het moment dat ze dat wel deden waren ze dus te laat. Onder-tussen liep er een nerveuze man over de gracht. Zo'n gozer met zo'n oortje. Beveiligers hebben dat ook vaak. Dit was een gemeenteoortje en ook nog eens een ambi-tieus gemeenteoortje. Hoe die zakken daar kwamen?

'Die hebben wij net buiten gezet,' zeiden mijn burenen.

'Die zakken moeten weg want de vuilnismaan is al ge-weest!'

'Dan was ie te vroeg en moet hij nog maar een keer ko-men,' opperden mijn burenen. Met ambtenaren die te vroeg komen kun je nou eenmaal geen rekening hou-den. Zeker niet in Amsterdam. Het oortje schreeuwde iets in een onzichtbaar microfoontje en gaf opdracht om met spoed een tweede vuilniswagen te sturen. On-derhand reed een colonne veegwagens de gracht op. Voor die optocht liepen een stuk of wat ouderwetse

straatveegers, die elk blaadje, stokje of snippertje naar het midden van de weg veegden. Een van de veegwagens zou het opslurpen. De gracht moest brandschoon zijn.

Ook sjouwden er opvallend veel *provincio's* over de gracht. Types die normaal de weg naar de Huishoudbeurs vragen. Veel bebrilde dames van een jaar of zestig met zo'n mutsig rugzakje. Er liepen ook enkele mannen bij. Mannen van het type dat mee moet van hun vrouw. Je ziet ze ook bij de concerten van Rob de Nijs. Deze mensen gingen kistje kijken. Het kistje van Jos. Jos was namelijk dood en er was een dienst in het naast mijn huis gelegen partycentrum *De Duif*, dat ook heel soms als kerk wordt gebruikt. Terwijl ik meewarig het schoonmaakcircus aanschouwde dacht ik: veel heisa voor een dooie quizmaster en moest lachen om het feit dat die rare Brink dit allemaal voor elkaar gekregen had.

Ondertussen kwetterde het oortje dat de gracht schoon moest zijn omdat de gracht op televisie kwam. Landelijk nog wel. En Amsterdam had volgens het oortje al zo'n slecht imago. Even later reed er een vrachtwagentje met daarop een berg fietsen langs. Ik vroeg me af of die waren losgeknipt in verband met Jos. Dat doen ze ook altijd als Trix de stad bezoekt. Dan spuiten ze ook alles schoon en knippen ze fietsen van de brugleuningen. Trix heeft geen idee hoe de stad er echt uitziet en welke chaos er in haar hoofdstad heerst.

Ondertussen nam ik plaats achter mijn bureau op drie hoog, zodat ik goed zicht zou hebben op de stoet aan

de overkant. Bij het partycentrum dromden de huishoudbeursbezoekers samen. Die zullen straks wel gaan klappen, dacht ik. Toen het zover was deden ze dat ook. Wat is het leven toch voorspelbaar saai.

De stoet was mooi en sober en het was vooral aan-
doenlijk om te zien hoe de fotografen renden om de
bedroefde weduwe Frank goed in beeld te krijgen. Wat
een vak. Zo godvergeten schaamteloos. Dan ben je dus
op het dieptepunt van je verdriet en dan moet je dat
delen met roddelbladenlezers en televisiekijkers. En
dat fotogajes maar hopen dat je gaat janken. Het
schijnt dat Jos het zo wilde.

Na twee uur was het allemaal voorbij en ging het circus
naar het kerkhof. Ik vroeg me af of Jos zat te genieten
vanaf een wolk. Zoveel heisa en allemaal voor hem. Je
leven spelen tot in het kuiltje.

En nu? Nu niks. De gracht is weer de gracht. Alweer
bijna net zo smerig als anders. En Jos? Jos is uit de
buurt verdwenen. Vond hem in die achttien jaar dat we
bijna burens waren altijd een aardige man. Sprak hem
wel eens bij de groenteman, de sigarettendames op de
hoek of bij de Albert Heijn. Kende zijn werk niet of
nauwelijks. Andere golflengte.

Begrijp de laatste dagen dat hij veel betekend heeft
voor velen. Hij werd oprecht geroemd door al zijn
vrienden en zijn fans. Het is ook een man die je het
beste gunt. Bijvoorbeeld een hemel waarin blijkt dat
god een nicht is. Een nicht met humor. Wat zullen ze
daar dan samen schateren.

Wissewasjes

Op de computer van zijn moeder! Huilend van het lachen hingen we bij ons thuis over de televisie en gierend van de oranjepret lazen we elkaar het krantenbericht voor de tiende keer voor. Dat de schat op *Wikipedia* een beetje zijn eigen geschiedenis zat bij te vijlen was tot daar aan toe, maar dat hij het op de computer van zijn moeder had gedaan... Dan ben je toch echt een tweedehands trut. Een mietje van de bovenste plank. De computer van zijn moeder! De moeder die ooit nog een persbericht liet uitgaan dat haar zoon geen homo was. Vervolgens kwam hij, om dat te bewijzen, met een redelijk ambitieus compensatieteeffe op de proppen. Een zekere Mabel, die in het Gooi, Amsterdam-Zuid en Brussel gold als een starfuckertje bij uitstek. Ik vrees dat dit listige gangstermeisje achter deze witwisactie zit. Zij zou tot tweemaal toe het woordje *onjuiste* eruit hebben gehaald. Zo grappig dat de schat van haar eigen naam *Wisse Smit* heet. Sommige dingen verzin je als cabaretier zelfs niet. Nomen est Omen. Vanavond moet ze op het verjaarsfeestje van haar zwa-

ger Alex op paleis *Het Loo* rondhangen. En maar lachen naar de andere gasten. En met die Gooise tongval maar roepen dat alles prima is. Terwijl alle tweehonderd feestgangers haar natuurlijk vierkant uitlachen. Ik denk dat ze bij het souper naast Prins Laurent van België wordt gezet. Het loserstafeltje bij uitstek. Wie weet schuift ook een dronken Camilla uit Engeland nog even aan. Die had dit weekend ook opeens zomaar even niks te doen. Ik hoop dat ze uitgebreid over wijlen Prins Bernhard babbelen. Die had gewoon gezonde schijt aan de poppenkast. Als Benno tijdens zijn leven had moeten schrappen in zijn Wiki-profieltje dan had hij de hele dag achter de computer moeten zitten. Onze Duitse anjerboy sjouwde zijn leven lang achter zijn eigen Koninklijke Hoogheid aan, verwekte er sowieso twee bastaarddochters mee en propte zijn uniformzakken overvol met onder andere Lockheedgeld. En hij nam geen woord terug van zijn gesjoemel. Hij gierde het op zijn sterfbed uit van de pret. Als hij vanuit de hemel die Friso en zijn meisje achter die computer ziet modderen dan springen de tranen in zijn ogen.

Opeens zie ik Henk ten Cate diep in de nacht het bejaardenhuis van zijn oude moedertje binnen sluipen. Op zoek naar de internetplek van de oudjes. Henk wil even de vernederingen van Ajax tegen de amateurs van Kopenhagen en Slavia Praag op de Wiki wissen. Want dit is toch een regelrechte blamage voor een zogenaamde toptrainer. Na deze resultaten kan hij hooguit nog coach worden bij de pupillen van SDO.

In de gang van hetzelfde huis ontmoet hij de voormalig ijsjesverkoper Maarten Fontein, tegenwoordig financieel directeur van de Amsterdamse tobclub. Maarten fluistert dat hij ook even zijn profiel moet bijstellen. Hij heeft namelijk ooit verklaard dat hij op de resultaten van de club afgerekend mag worden en dat wil hij graag even veranderen.

Achter Maarten staat een zenuwachtige Ajax-voorzitter John Jaakke, wiens moedertje toevallig in hetzelfde huis woont. John wil op de Wiki veranderen dat hij zijn goedkeuring gaf aan de huidige rouw-outfit van de trainersstaf. Ten Cate en zijn assistenten lopen dit seizoen volledig in het zwart. Zo stort je je club toch in het ongeluk. Die kinderachtige stropdas met de geborduurde nummer 1 was twee jaar geleden al hilarisch, maar dit is zeker net zo grappig. Dit nog buiten het feit dat de combinatie *jodenclub* en *zwarthemd* even bijzonder als curieus genoemd mag worden. Ik vind het knap dat niemand bij Ajax die associatie gelegd heeft.

Achter John staat de baas van ABN AMRO. Ook zijn moeder slijt haar laatste dagen daar. Hij rommelt op de computer van de vrouw die hem bij zijn geboorte zonder enige ironie de naam Rijkman gaf. Hij moet even wijzigen dat er door zijn wantrouwige klanten op dit moment niet vijf maar vier miljard per week naar de Rabobank wordt gesluisd. Nog acht weken en de bank is leeg. Dan wordt hij op de sloop opgekocht door Scheringa en vindt er een huizenruil plaats. AZ in de Arena en Ajax met zijn autistische houthakkersteam in Alkmaar.

De regerende leugen

Het was een roerig showbizweekje. Linda de Mol en haar man zijn uit elkaar en Rabo-babe Fatima de Hela de Hola doet het sinds kort met de tennisser Raemon Sluiter. Het schijnt dat Faatje, zoals het hockeymeisje liefkozend wordt genoemd, thuis nog een meneer had zitten en die meneer is inmiddels op televisie geweest om tegen Albert Verlinde zijn gal te spuwen over zijn overspelige meisje.

Dat is echt heel aardig van Albert dat hij die man de kans geeft om het hele Nederlandse volk te laten delen in zijn malaise. Dat is toch echt smullen voor het grauw dat op dat moment achter zijn varkenskarbonaadje met kruimige piepers zit. Albert is eigenlijk te goed voor ons. Zo lief dat hij Nederland informeert over deze zaak.

Als ik die meneer van Faatje was zou ik niet wanhopen. Ze komt wel weer terug. Die liefde is een gezonde bevlieging en duurt niet lang. Die Sluiter is nog nooit door de eerste ronde gekomen. Maar wil Faatje terug bij een man die zijn zorgen deelt met de roddelnicht Verlinde?

De zaak Linda is interessanter. Veel mensen vonden haar als Zomergast een nogal oppervlakkige muts omdat ze niet het achterste van haar tong liet zien. Ze probeerde dat een aantal malen uit te leggen. Ze trachtte die Joris Luyendijk duidelijk te maken wat het betekent als je beroemd bent. Wat het met je doet als volwassen mensen in de mast van hun bootje klauteren om bij jou in de tuin te kunnen kijken. Ze woonde ooit een tijdje aan het water.

Elk woord dat ze waar dan ook zegt wordt door de roddelmaffiosi opgeblazen tot zeven pagina's, dus is ze op haar hoede. Op het moment dat ze in de VPRO-studio zat was haar man zijn koffers aan het pakken.

Had ze dat met het volk moeten delen? Is dat het achterste van je tong laten zien? Is er geen verschil tussen de VPRO-kijker en de *Privé*-lezer?

Wat ik van Linda als zomergast vond? Ik vond het saai, maar ik vind Linda altijd saai. Behalve in *Gooische Vrouwen*, een van de grappigste televisieseries ooit. Ik begreep Linda heel die avond bij *Zomergasten* goed omdat ze inderdaad geen kant op kan. Ze is van het volk en van welk volk? Het klootjesvolk. Dat is de prijs die je betaalt als je zoveel jaar oerdomme programma's hebt moeten presenteren. De tol van de roem. Onderhand is ze de gijzelaar van haar eigen populariteit. Maar het volk vreet het. Het volk vreet namelijk alles.

Steeds verbaasder kijk ik naar de wereld. Terwijl ik dit tik brandt op mijn televisie het teletekstbericht dat de ouders van de vermiste Madeleine van getuigen tot

verdachten zijn gepromoveerd. Zullen ze als u dit leest al een bekentenis hebben afgelegd? Er staat expliciet bij dat ze nog niet in staat van beschuldiging zijn gesteld. Stel dat het waar is, dat die ouders te maken hebben met de vermissing en misschien wel de dood van hun kleuter, dan wordt het toch een zeer interessante zaak. Die tournee langs alle landen, de miljoenen die allerehande wereldsterren hebben gestort, de wanhoop van het stel. Curieus.

Of ik verbaasd ben? Nee! Op de een of andere manier voelde ik aan mijn water dat er iets niet klopte. Ze waren me te fel, te doortastend voor wanhopigen. Aan de ene kant hoop ik dat het niet zo is en dat de ouders inderdaad gewoon slachtoffers zijn. Het mooiste zou zijn als ze het meisje vandaag of morgen levend in hun armen kunnen sluiten, maar ook nu zegt mijn water dat dat valse hoop is. Voor de schrijvers en de filmmakers is het een schitterend verhaal als de ouders uiteindelijk bekennen en worden veroordeeld. Zullen heel wat psychologen in de toekomst op promoveren. De leugen heeft lang geregeerd.

Over liegen gesproken. Pronk gevolgd? Noemt hij Balkenende volkomen terecht een leugenaar en neemt hij het binnen een dag weer terug. Waarom? Politiek foutje. Had ik vierentwintig uur mijn geloof in de politiek terug. Wat een slappe zak, die Jan Pronk. Niet schrikken, Jan. Ik neem het volgende week terug.

Rita

‘Natuurlijk had ik dat laatste wijntje niet meer moeten nemen, maar ik dacht: een besloten etentje met wat Utrechtse vastgoedboeren, kan mij het schelen... en je kent me, dan ga ik los... als een Harry van Bommel op schoolreis in Jordanië... dan word ik overmoedig en ga ik domme dingen zeggen... hoewel dom?

Ik sprak gewoon de waarheid, precies wat alle dronken mensen doen en voor ik het wist flapte ik het eruit over die onzichtbaarheid van Rutte... ik vertel toch niks nieuws... het kwam ook nog eens door een gesprekje dat ik in de bar van het restaurant had gevoerd... een van die makelaarstypes vroeg tijdens de borrel iets over Rutte... of ik dat watje zo langzamerhand niet zat was en of ik me niet vergadering op vergadering zat te verbijten als die chronische kat in het nauw aan het woord was en ik vertelde de man dat chronische kat in het nauw een goede omschrijving was, niet slecht voor een makelaar en dat ik steeds meer ging zwijgen tijdens de vergaderingen, dat ik steeds vaker zat te dagdromen van een nieuwe partij, liefst een nieuwe vvd en dat

mijn dagdromen zijn blik alleen maar angstiger maaken en dat ik daar dan weer meer lol in kreeg... ik genoot zo van die onzekerheid van die melkmuil... hij deed zo wanhopig zijn best om de politiek leider uit te hangen, maar hoe meer hij zijn best deed, hoe sneuer het werd... zowel intern als naar buiten... en hoe meer ik zweeg hoe harder hij transpireerde... soms riep hij: "Zeg jij nou eens wat, Rita" en dan stond hij met die gutsende oksels te stamelen... aandoenlijke jongen, maar zo tragisch... Wat ik dan zei? Niks. Of ik zei dat als hij zo transpireerde zijn moeder weer een hoop te wasen had... en daar kon hij dan weer niet om lachen.

Humor is niet zijn sterkste kant. Vraag me sowieso af wat überhaupt zijn sterkste kant is... zullen we zeggen dat hij inzicht heeft... inzicht en zelfkennis... dat hij al die maanden heel goed snapte dat hij het wandelende compromis van de partij is en dat hij dag in dag uit met de natuurlijke leider van de vvd aan tafel zat en dat ik hem minachtte, minachtte en gedoogde omdat ik wist dat er een dag zou komen dat ik hem van tafel zou vegen... zou blazen... gewoon een kwestie van systematisch treiteren, zachtjes zagen aan de vermolmde stoelpootjes... eerlijk gezegd had ik hem nog wel wat maanden langer willen plagen, maar ik zag dat hij dat niet volhield. Ik wist niet dat ik het in Utrecht definitief zou afmaken, ik vond het zelf een onschuldige opmerking en nogmaals aan een besloten dineetje, dus... maar het is goed zo. Ik ga lekker voor mezelf beginnen en bij de eerste de beste verkiezingen verdelen Geert en

ik de vvd. Ik denk dat ik de grootste van ons tweeën word omdat ik ook nog wat kiezersvolk van die opgeblonde Limbo pak. De vvd blijft een D66-achtig splintertje onder leiding van de *one and only* Rutte. Samen met die enge Van Baalen vormt hij de fractie. Die laatste heeft spijt dat hij iets te vroeg riep dat hij bleef. Van Baalen doet zijn naam eer aan. Of het erg is dat de vvd verdwijnt? Ben je gek. Ingehaalde bejaarden. Ze golfen bijna allemaal.

Tijdverdrijf van de vorige eeuw. Zo gaat de PvdA ook verdwijnen. Alleen nog bezig met intern geneuzel. Ik heb burgemeester Cohen horen zeggen dat een toerist drie dagen moet wachten tot hij zijn zweefchampignons mag bestellen. Dan ben je toch niet van deze tijd? De meeste toeristen komen maar een uurtje en vertrekken met een ons weed en een kilo paddo's voor de hele buurt. Die gaan echt niet drie dagen op de stoep van de smartshop zitten zingen. Weet je wat lachen wordt? Het vvd-congres in Veldhoven. Al die blazers in paniek, terwijl Mark een laatste poging doet om de leider uit te hangen. Zielige vertoning.

Ik ben er niet bij. Ik ben eruit geflikkerd en volkomen onterecht, maar ik zeur daar niet over. Dat is het leven. Ik heb zelf zoveel mensen onterecht het land uit gelazerd dat ik daar nu zelf niet over moet zeuren...'